

Begrundelse

Indvandrere og danskere, som i kortere eller længere tid har opholdt sig i udlandet, og dermed ikke opfylder betingelserne i pensionsloven om at have opholdt sig i Danmark i et bestemt antal år mellem det fyldte 15. år og 65. år, kan ikke få fuld førtidspension, men kun en brøk i forhold til antallet af år i Danmark. Det samme gør sig gældende for folkepensionsudbetalingen.

Folkepension er en ydelse, der er tæt knyttet til alder, og dermed forståeligt nok har en betingelse om antallet af år, man har opholdt sig i Danmark.

Men det virker helt forkert, at en behovsbestemt førtidspension udmåles efter, hvor længe personen har opholdt sig i Danmark. Behovet for førtidspension har intet at gøre med alder, men udelukkende om den manglende mulighed for selvforsørgelse. Det bør derfor som udgangspunkt være underordnet, hvor længe personen har haft tilknytning til Danmark. Til gengæld kan private pensionsordninger naturligvis spille ind.

Svar (14/ 10 99)

Socialministeren (Ove Hygum, fg.):

Optjeningsprincippet i den danske pensionslovgivning blev gennemført samtidig med Danmarks tilslutning til EF i 1973.

Det fremgår af forarbejderne til de ændringer, der blev gennemført i pensionslovgivningen med henblik på Danmarks tilslutning til EF, at ligebehandlingsprincippet sammenholdt med de øvrige regler i forordning 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, ville medføre, at statsborgere fra andre EF-stater, der i øvrigt opfylder betingelserne herfor, efter de dagældende regler ville kunne modtage fuld folke-, invalide- eller enkepension efter kun 1 års bopæl i Danmark.

På denne baggrund blev det anset for hensigtsmæssigt at foreslå pensionslovene ændret således, at retten til fuld pension principielt betinges af bopæl i Danmark i 40 år efter det fyldte

15. år og inden det fyldte 67. år, således at der ved kortere bopælstid end 40 år ydes en del pension (brøkpension), beregnet efter forholdet mellem længden af den pågældendes bopælstid og 40 år.

Fuld invalidepension blev ligeledes foreslået betinget af 40 års bopæl i Danmark efter det fyldte 15. år, men dog således, at årene fra pensioneringen og til det fyldte 67. år skulle medregnes til bopælstiden (godskrivningsreglen).

Den nuværende regel i pensionslovens § 6, hvorefter ret til fuld førtidspension er betinget af, at bopælstiden udgør mindst 4/5 af årene fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes (den teoretisk mulige bopælstid), blev indført ved lov om social pension, der trådte i kraft den 1. oktober 1984.

Det fremgår af forarbejderne til den gældende bestemmelse, at baggrunden for ændringen af optjeningsreglen for fuld pension til personer under 67 år var, at godskrivningsprincippet kunne føre til urimeligt gunstige resultater i tilfælde, hvor pensionisten samtidig modtog pension fra et andet land. Hvis en person samtidig havde ret til en udenlandsk pension, der blev beregnet efter lignende principper som den danske, kunne der blive tale om to fulde pensioner.

Det fremgår tillige, at med en optjeningsregel som den foreslåede ville Danmark have løst det samordningsproblem, der var opstået efter at EF-domstolen havde fastslået, at EF-reglerne ikke giver adgang til at nedsætte en pension beregnet direkte efter et medlemslands lovgivning, fx på grundlag af godskrivning, selv om der samtidig var ret til en pension fra et andet medlemsland beregnet efter lignende fordelagtige principper.

Det fremgår endvidere, at den foreslåede optjeningsregel vil betyde, at personer med karriere i flere EF-medlemslande vil få en dansk pension, der er afpasset efter længden af opholdet i Danmark.

Efter min opfattelse grunder den danske regel om optjening af ret til fuld pension for personer under 67/65 år sig på nogle meget regulære synspunkter, og jeg finder ikke grundlag for at tage initiativ til en ændring af denne regel.